

Název vyučovacího předmětu: Seminář Základy společenských věd					
Charakteristika vyučovacího předmětu:					
Obecné vymezení	• předmět Základy společenských věd je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost (Občanský a společenskovědní základ) • předmět Základy společenských věd je realizován jako samostatný vyučovací předmět, který je doplňován krátkodobými či dlouhodobými projekty v rámci třídy, ročníků nebo školy.				
Obsahové vymezení	• Výchova k občanství - Člověk ve společnosti, Občan ve státě, Stát a hospodářství, Stát a právo, Občan a informační média, Občanská společnost, Občan a lidská práva • Výchova k osobnostnímu rozvoji - Člověk a jeho společenská podstata, Člověk a jeho psychický život, Člověk a filozofie, Člověk a peníze, Člověk a životní prostředí • Výchova k mezinárodnímu porozumění - Mezinárodní spolupráce, Evropská integrace, Multikulturní svět, Proces globalizace				
Průřezová témata	• Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní, sociální, morální rozvoj, Význam komunikace pro život • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Proces globalizace, Globální problémy, Život v Evropě, Život ve světě • Multikulturní výchova - Multikulturní obraz světa, Kulturní difference, Význam sociálního smíru • Environmentální výchova - Vztah člověka a životního prostředí, Problémy životního prostředí, Trvale udržitelný rozvoj • Mediální výchova - Masová média, Medializace, Relevantní informace				
Časové vymezení			septima	oktáva	
			2 hodiny povinně volitelné	2 hodiny povinně volitelné	
Organizační vymezení	• organizační formy a metody práce - Vyučovací hodina s využitím frontální výuky, skupinové práce, samostatné tvořivé práce, diskuse. - Součástí jsou tematicky související exkurze a besedy, prezentace, projektové vyučování • místo realizace - Převážně kmenová učebna třídy prostory školy, veřejná prostranství Výuka bude doplněna i o přednášky odborníků z praxe na témata např. právo, politologie, atd.				
Výchovné a vzdělávací strategie					

Kompetence k učení	• vedeme žáky k získávání poznatků a jejich systematickému zpracování • umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady • učíme žáky rozpoznat podstatu problému • podporujeme kritický přístup k informačním zdrojům a informacím
Kompetence k řešení problémů	• zaměřujeme se na pochopení podstaty problému • dbáme na to, aby žáci hledali vlastní způsoby řešení • učíme žáky posuzovat klady a zápory různých řešení • učíme žáky rozpoznávat problémy současnosti
Kompetence komunikativní	• vedeme žáky ke spolupráci s okolím • učíme žáky efektivně využívat dostupných komunikačních prostředků • učíme žáky umění diskuse • podporujeme rozvoj komunikačních dovedností • vedeme žáky k věcné argumentaci
Kompetence sociální a personální	• vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení • prosazujeme toleranci a empatii v mezilidských vztazích • učíme žáky poskytnout pomoc • vedeme žáky k porozumění různorodým lidským hodnotám
Kompetence občanské	• vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností • učíme žáky znát hodnotu peněz • usilujeme o to, aby žáci respektovali kulturní, sociální a náboženské rozdíly mezi lidmi. • vedeme žáky k uvědomění si duchovních, kulturních hodnot • podporujeme jednání žáků v zájmu širšího společenství
Kompetence k podnikavosti	Učitel vede žáky : • k zodpovědné úvaze o budoucím studiu a profesním zaměření • k uplatňování proaktivního přístupu, iniciativě a tvořivosti • k rozvíjení osobního i odborného potenciálu • k posuzování rizik souvisejících s rozhodováním v reálných životních situacích a schopnosti nést tato rizika

Předmět:	Seminář ZSV			
Ročník:	Septima, Oktáva			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
• Žák objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka, • Žák porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví, • Žák vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat, • Žák využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace, • Žák na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi.	• Žák prakticky uplatňuje informace získané z oboru psychologie ve své sebereflexi, • Žák je schopen adekvátně rozpoznávat vlastní pocity, • dokáže přiměřeně reagovat na své okolí a jeho podněty, • Žák si uvědomuje svou vlastní identitu, • Žák rozvíjí svou přiměřenou sebedůvěru a zodpovědnost používat své schopnosti, • Žák je schopen sestavit svou hierarchii hodnot a v souvislosti s tím vymezit krátkodobé i dlouhodobé cíle, • Žák plánuje svůj osobní rozvoj, • Žák hledá konstruktivní cesty, jak čelit zátěžovým situacím moderní doby, • Žák identifikuje faktory ovlivňující duševní vyrovnanost a kreativitu.	• Psychologické praktikum ◦ Pragmatický přístup k poznatkům psychologie, odbourávání mýtů, ◦ hlavní přístupy v psychologii, oblasti psychologie, ◦ psychologie osobnosti, = vývoj osobnosti, = struktura osobnosti, = dynamika osobnosti, = obranné mechanismy, = zátěžové situace, = konflikt a jeho řešení, ◦ self koncept, ◦ využití psychologie v běžném životě.	• Osobnostní a sociální výchova ◦ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ◦ seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů ◦ spolupráce a soutěž • Mediální výchova ◦ účinky mediální produkce a vliv médií ◦ uživatelé ◦ role médií v moderních dějinách	• Psychologie • Historie • Český jazyk a literatura • Filozofie • Informatika • Umění a kultura • Člověk a zdraví • Člověk a svět práce
• Žák objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • Žák porovná řešení základních filozofických	• Žák přijímá zodpovědnost za sebe a za svět, ve kterém žije, • Žák charakterizuje filozofii jako jeden z přístupů ke světu, • Žák adekvátně rozumí filozofické metodě pochybnosti v souladu s limitními situacemi,	• Filozofické praktikum ◦ Co je a co není filozofie? ◦ Filozofická metoda, ◦ rozdělení filozofie – interpretace textu,	• Osobnostní a sociální výchova ◦ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ◦ spolupráce a soutěž ◦ morálka všedního dne	• Filozofie • Historie • Psychologie • Informatika • Český jazyk a literatura • Umění a kultura • Člověk a zdraví

• Žák rozumí podstatě sociologie jako společenské vědy, • žák je schopen uplatnit některé ze sociologických metod pro zjištění vlastního výzkumu (pokus, matice, sociogram apod.), • žák uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, • žák konstruktivně řeší neshody či konflikty s druhými lidmi, respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, • žák na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky, • žák objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích, • žák posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, • žák rozlišuje změny konstruktivní a nekonstruktivní, objasní podstatu sociálních problémů současnosti, • žák předvídá možné dopady sociálně patologického chování na jedince a na společnost, • žák postihne základní principy a význam jednotlivých sociologických disciplín, • žák eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky	• Žák si uvědomuje, že každý sociální nebo komunikační akt má svůj mravní rozměr, • žák charakterizuje jednotlivé sociální skupiny a dokáže se do nich zařadit, vnímá jejich význam pro utváření hodnotových měřítek jednotlivce, • žák porozumí sociálním skupinám, jejichž je součástí (rodina, třída, parta), • žák umí spolupracovat a uvědomuje si důležitost spolupráce ve všech měřítkách, • žák je schopen tvořit kvalitní mezilidské vztahy, uvědomuje si své právní postavení, z něho vyplývající povinnosti a následnou zodpovědnost, • žák zkoumá realie každodenního života a jeho projevů, • žák věnuje pozornost morálnímu jednání a interpretaci etických jevů, • žák přijímá hodnoty vlastních sociálních rolí současných i budoucích, • žák zaujímá argumentativní postoje k morálním dilematům současné doby, • žák chápe vliv jednotlivých elementů na jedince ve společnosti lokálně, regionálně i globálně, • žák vysvětlí perspektivu společenského vývoje v kontextu globalizace a kulturních změn, chápe kladné i negativní projevy těchto fenoménů, • žák se orientuje v základech genderové teorie, z hlediska	• <u>Sociologické praktikum, etika</u> ◦ sociologie a její využití v praxi, ◦ sociologické metody, ◦ sociální skupiny, ◦ vybrané sociální disciplíny = s. kultury, = s. jazyka, = s. náboženství, = s. vzdělání, = s. veřejného mínění, = s. umění, = s. výchovy, = s. politiky, = s. práva, = s. státu apod. ◦ kommunikace verbální, nonverbální, ◦ základní etické přístupy, ◦ morálka v dějinách a v současnosti, ◦ smyl morálky v dnešním světě, ◦ pravidla etikety.	• Osobnostní a sociální výchova ◦ poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ◦ spolupráce a soutěž ◦ morálka všedního dne ◦ seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů ◦ sociální komunikace • Multikulturní výchova ◦ základní problémy sociokulturních rozdílů ◦ vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ◦ psychosociální aspekty interkulturality • Environmentální výchova ◦ člověk a životní prostředí • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ◦ globalizační a rozvojové procesy ◦ žijeme v Evropě ◦ vzdělávání v Evropě a v světě ◦ humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce • Mediální výchova ◦ média a mediální produkce ◦ účinky mediální produkce a vliv médií ◦ role médií v moderních dějinách ◦ uživatelé	• Filozofie • Historie • Psychologie • Informatika • Český jazyk a literatura • Umění a kultura • Religionistika
--	--	---	---	--

přístupuje k argumentům ostatních, • Žák posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem, • Žák se orientuje v praktickém využití základních etických principů. • Žák vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • Žák objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • Žák rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • Žák uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu • Žák obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování	historického i kulturního kontextu vysvětlí příčiny nerovnosti mezi pohlavími, • Žák dokáže aplikovat znalosti základů etikety v každodenních situacích svého života. • Žák v teoretické rovině dokáže postihnout demokratické přístupy k jednotlivým tématům • Žák na práci s textem objasní jednotlivá úskalí témat demokracie • Žák kriticky hodnotí úlohu jednotlivých institucí v naplňování demokracie • Žák aktivně vyhledává doplňující informace a seznamuje s nimi ostatní • Žák v diskusi obhajuje a respektuje názory ostatních k daným tématům	<u>Politologie a demokracie</u> • Podoby demokracie • Demokracie a totalitní režimy • Demokracie a nacionalismus • Demokracie a terorismus • Demokracie a média • Demokracie a náboženství • Demokracie a globalizace • Demokracie a sociální vyloučení • Demokracie a rozvojová pomoc • Demokracie a feminismus • Demokracie a klimatické změny • Demokracie a evropská integrace	Osobnostní a sociální výchova • spolupráce a soutěž • sociální komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) • globalizační a rozvojové procesy • Žijeme v Evropě • globální problémy jejich příčiny a důsledky • humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Mediální výchova • účinky mediální produkce a vliv médií • role médií v moderních dějinách Osobnostní a sociální výchova • seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • poznávání a rozvoj vlastní odpovědnosti	• Dějepis • Zeměpis • Český jazyk a literatura • Informatika • Politologie • Ekonomie • Filozofie • Religionistika • Právo
---	---	---	---	--

• Žák objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • Žák posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky • Žák rozvíjí kritický odstup od podnětů přicházejících z mediálního prostředí • Žák si uvědomuje význam nezprostředkovaných mezilidských vztahů • Žák si osvojuje poznatky usnadňující orientaci v současném světě • Žák získává představu o roli médií v jednotlivých typech společnosti • Žák rozeznává společenskou a estetickou hodnotu sdělení v různých sémiotických kódech, zvláště sdělení v mateřském jazyce • Žák získá představu o práci v týmu • Žák získá schopnost argumentace tím, že ho naučí vyhledávat „nedořečená“ místa v textu • Žák se naučí vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů • Žák objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy	• Žák se v práci s textem poznává způsoby mediální komunikace • Žák zhodnotí význam médií pro fungování demokratické společnosti • Žák zná odlišnosti mezi názorem, zvládá jej v textu, zprávě identifikovat • Žák postihne (ne)objektivitu médií • Žák kriticky zhodnotí vliv médií na politiku • Žák kriticky zhodnotí způsoby mediální komunikace a sociálních sítí • Žák objasní důvody pro a proti regulaci médií • Žák ilustruje možné příklady mediální propagandy • Žák zhodnotí význam právo pro stát a společnost - Žák postihne systém právního řádu • Žák vysvětlí podstatu právních vztahů	<u>Mediální výchova</u> • co jsou média • fakt, názor, aktualita, informace • událost a titulek • zpravodajství • mediální stereotypy • reklama • média a politika • objektivita médií • mediální propaganda • mediální marketing • regulace médií • komunikace a média <u>Právo</u>	Mediální výchova • účinky mediální produkce a vliv médií • role médií v moderních dějinách • mediální produkty a jejich význam Osobnostní a sociální výchova • spolupráce a soutěž • sociální komunikace • jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím • lidská komunikace a jak jí rozumím Osobnostní a sociální výchova	• Český jazyk a literatura • Informatika • Politologie • Dějepis • Zeměpis • Ekonomie • Filozofie • Právo • Dějepis • Český jazyk a literatura
--	---	--	---	---

• Žák uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • Žák rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • Žák obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • Žák ve svém jednání respektuje platné právní normy • Žák rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • Žák vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • Žák na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek	• Žák objasní pojem právní skutečnosti a uvede způsob realizace práva • Žák objasní důvody existence ústavního práva a Ústavy ČR • Žák vysvětlí pojem obec a pravomoci obce • Žák charakterizuje orgány obce • Žák charakterizuje průběh trestního řízení • Žák postihne vznik, průběh a zánik pracovního poměru • Žák objasní význam pracovního řádu • Žák objasní pojem právo hmotné, právo závazkové, věc hmotná a věc nehmotná, uvede jejich příklady • Žák vysvětlí pojem vlastnictví a spoluvlastnictví • Žák zná meze vlastnického práva • Žák vysvětlí principy rodinného práva • Žák uvede podmínky vzniku a zániku manželství • Žák objasní pojmy rodičovská zodpovědnost, náhradní výchova, vyživovací povinnosti • Žák charakterizuje průběh občanského soudního řízení	• Teorie práva • Veřejné právo • Soukromé právo • Příklady z právní praxe • Učivo v bloku Práva je rozšířením a prohloubením výuky Práva v oktávě v rámci ZSV	• seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • morálka všedního dne	
---	--	--	--	--